

Hummel-ejer efter terror i Tyrkiet: Kunder er skræmte

TERROR: Tyrkiet er det største marked for danske Hummel, hvor ejer Christian Stadil er bekymret for følgerne. Uroen kan dog føre forretningsmæssige fordele med sig, siger han.

JAKOB KRARUP BJERREGAARD
jakob.k.bjerregaard@finans.dk

Massive uroligheder i Tyrkiet kan komme til at ramme salget af tøj og sko fra den danske mode- og sportsvirksomhed Hummel.

Det frygter ejer og bestyrelsesformand Christian Stadil, efter at 39 mennesker blev dræbt nytårsnat ved et angreb rettet mod en natklub i Istanbul – det seneste i en lang række af angreb i landet

»Det med, at der er mindre turisme i landet, hvad betyder det for forbruget? Det med, at folk desværre ikke i så høj grad tør gå ud i stormagasinerne, fordi de er bange for terror. Det er frygteligt, at det er sådan, men sådan er det altså bare. Hvad betyder det i forhold til forbruget?« siger Christian Stadil.

Hummel har ca. 150 butikker i landet og en lokal om-

sætning på en halv milliard kroner om året ifølge Christian Stadil.

Det gør Tyrkiet til det største enkeltmarked for Hummel, hvis samlede årlige omsætning nærmer sig 1 mia. kr. Den tyrkiske Hummel-forretning foregår i samarbejde med en lokal partner.

Christian Stadil har fulgt nøje med i, hvad der i de seneste år er sket i landet med ca. 80 mio. indbyggere mellem Europa på den ene side og lande som Syrien og Irak på den anden.

En usikker fremtid

Sidste sommer blev Atatürklufthavnen angrebet med 41 døde til følge, og senere på sommeren forsøgte forgæves et kup mod præsident Recep Erdogan. De voldsomme begivenheder kostede 265 mennesker livet.

»Der sker også nogle ting politisk, kan man roligt sige. Det gør også, at man (Tyrkiet,

”

Folk tør desværre ikke i så høj grad at gå ud i stormagasinerne, fordi de er bange for terror.

Christian Stadil,
ejer og bestyrelsesformand,
Hummel

red.) måske fjerner sig lidt fra EU. Det kan også være en medvirkende faktor til, at folk dernede holder lidt mere på pengene, for hvad bringer fremtiden?« siger Christian Stadil, der også har noteret sig, at væksten i den tyrkiske økonomi er bremset.

Christian Stadil understreger, at han og ledelsen af Hummel fortsat ser store muligheder i Tyrkiet.

Terrorangreb skaber frygt hos kunderne, men kan også betyde, at nye lejemarkeder kan overtages billigere for Hummel, siger bestyrelsesformand Christian Stadil. Foto: Jacob Ehrbahn/Polfoto

Virksomheden regner også i år med at øge omsætningen i landet, om end det ifølge bestyrelsesformanden formentlig vil blive en mere behersket vækst end i de seneste år, hvor det er gået stærkt.

I 2017 regner Hummel med at åbne en ny butik i Tyrkiet ca. hver 14. dag. Det svarer til 26 nye butikker på et år.

Tyrkerne er et robust folke-

færd, mener Christian Stadil. »De er vant til at rejse sig igen, og de er gennem 100 år vænnet til at navigere gennem en krisetid,« føjer han til.

»Derudover er det stadig et forbrugermarked i vækst. Folk bruger stadig penge og dette især på livsstil.«

Den danske topchef forventer, at præsident Erdogan styrer økonomien og landet

gennem de urolige tider. Det kan betyde gevinster for de virksomheder, der holder fast i det tyrkiske marked, mener Christian Stadil. Det handler om at se muligheder, hvor andre ser problemer. Som han siger: Når én dør lukkes, åbnes en anden.

»Hvad angår de åbne døre, kan vi nu overtage lejemarkeder i de bedste shoppingmalls til

ANALYSE

Nordsøeventyrets fremtid handler mere om Shell end om Mærsk

■ Shell har bundet sig selv op på at hente mere end 200 mia. kr. fra frasalget af aktiviteter frem til 2018

NIELS SANDØE

niels.sandoe@finans.dk

Den danske del af Nordsøen fylder ganske lidt hos Shell. Men de danske olieaktiviteter er med i en intern skønhedskonkurrence hos olie-giganten, hvor pengene til udvikling er begrænsede.

Sidste år satte koncernen et mål om frem til 2018 at hente mere end 200 mia. kr. på frasalget af aktiver. Som den største aktør i den samlede danske del af Nordsøen står Shell i en nøglerolle til at afgøre, om gashanen fra efteråret 2018 vil blive definitivt lukket fra Danmarks største gasfelt, Tyra.

Men tavsheden har sænket sig over drøftelserne

mellem A.P. Møller - Mærsk og regeringen om rammevilkårene for den fremtidige olie- og gasproduktion i Nordsøen.

Udgangspunktet er dog ikke til at misforstå. Danmarks største koncern meddelte på den næstsiddende dag i 2016, at man har iværksat nedlukningen af Tyra. Kommer der ikke snart en politisk løsning på bordet med tilhørende økonomiske incitamenter, vil produktionen fra feltet helt ophøre fra oktober 2018.

Alvorligt at lukke Tyra

Konsekvenserne ved en lukning er alvorlige. Ifølge meddelelsen fra Danmarks største koncern bliver mere end 90 pct. af den danske gasproduktion behandlet på og ført igennem feltets faciliteter. De to store platforme Tyra Øst og Tyra Vest er mellemstation for en række mindre ubemandede platforme, herunder den nærliggende olie- og gasudvindingsplatform Tyra Sydøst.

Prisen for at livsførløse Tyra skønnes at ligge på

omkring 30 mia. kr. Ud af den regning skal Shell punge ud med de 11 mia. kr., uden at der af den grund er udsigt til med det rette held at score nogen oliejackpot.

Godt nok ligger Tyra placeret i den mest attraktive olie- og gastrekant klemt inde længst mod vest i den danske del af Nordsøen. Og tilmed i den allermost lukrative del af det lille område op mod den tyske del af Nordsøen, hvor 85 pct. af den danske olie og gas til dato er pumpet op.

Men området er som intet andet i den danske del af Nordsøen undersøgt helt ned i detaljen og set med olieøjne gennemført som en schweizerost.

Derfor forventes en levetidsforlængelse af Tyra ikke at handle om at gøre nye kæmpefund, men mere om at suge det op, som man ved, der ligger samt at udnytte en række sandsynligvis mindre nærliggende fund, der kun kan udnyttes økonomisk, hvis de kan pumpes ind og behandles på Tyra, inden det sendes

mod land. Det gælder ikke mindst gasforekomsterne.

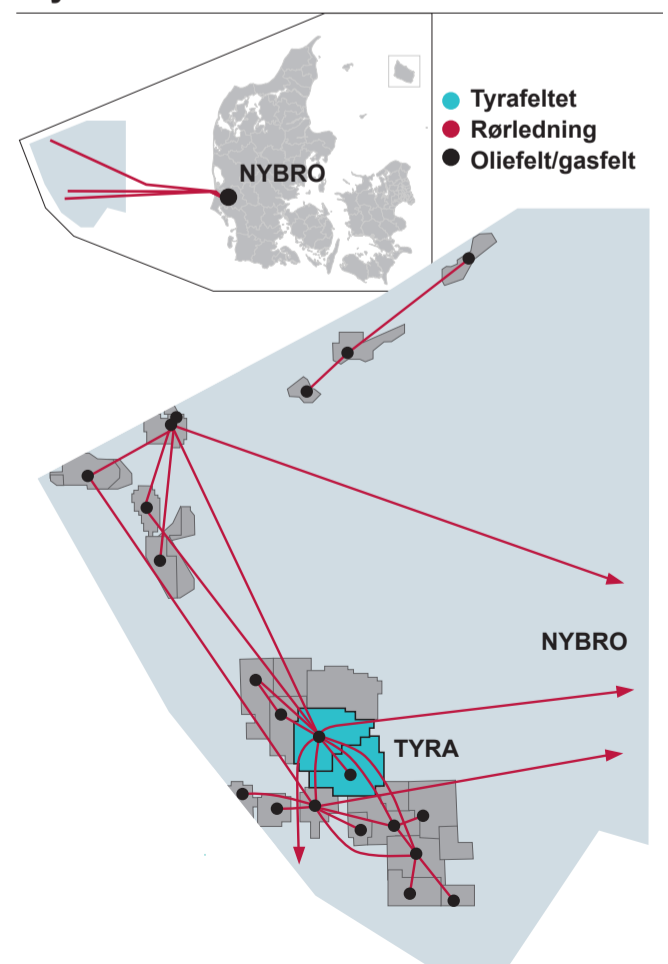
Det er med det regneark for øjnene, at Shell – og med dem den lidt mindre DUC-partner A.P. Møller - Mærsk samt Chevron – skal overbevises om at investere. Shell har mængder af olie-felter rundt omkring på kloden – fra andre mere lukrative felter i Nordsøen til potentielt gigantiske forekomster ved Afrika og Brasilien.

Situationen er i de kommende år noget finansielt klemt for Shell. Årsagen er sidste års køb af den store britiske olie- og gaskoncern BG Group for lige over 300 mia. kr. En ganske alvorlig bid taget i betragtning af, at Shell insisterer på at fortsætte med at betale meget høje udbytter til sine aktionærer på trods af en kombination af den store udskrivning og lave oliepriser.

Shell-udsalg

For at få ligningen til at gå op uden at blive presset for voldsomt af gæld, satte Shell sig det som mål at gennemføre frasalget af aktivite-

Tyrafeltet i Nordsøen

KILDE: ENERGISTYRELSEN GRAFIK: ANDERS THYKIER

en brøkdelen af normal pris – især efter kuppet,« siger Christian Stadil.

Hummel-formanden har endnu ikke lagt sig fast på, præcis hvordan virksomheden skal håndtere usikkerheden i Tyrkiet. Men der bliver arbejdet på sagen, forsikrer han.

»Skal man sikre, at man ikke eksponerer sig for meget? Der er mange balancer.

Det er et specielt land, både med hvad der sker i Syrien og i forhold til terror, krig, Rusland og interne politiske ting. Det er et specielt marked, særligt efter kuppet,« siger Christian Stadil.

Christian Stadil ejer Hummel via konglomeratet Thornico, som også rummer virksomheder inden for shipping, ejendomme og fødevarer.

ter for mere end 200 mia. kr. frem til 2018 akkompagneret af besparelser i koncernen. Til dato er det kun lykkedes for Shell at finde frasal for en femtedel af det beløb.

Blandt frasalene er Shells raffinaderi i Fredericia, som igennem en 330 km lang rørledning, der løber langs sydsiden af Tyra-felterne (Tyra og Tyra Sydøst), modtager og raffinerer broderparten af den olie, der produceres i den danske del af Nordsøen.

DUC står og har stået for broderparten af den danske olie- og gasproduktion. Med en ejerandel på 36,8 pct. er Shell den største delejer af DUC efterfulgt af A.P. Møller - Mærsk med 31,2 pct. Herefter følger staten i form af Nordsøfonden (20 pct.) og Chevron (12 pct.).

Shell er tavs

På trods af positionen som den største ejer vil Shell som altid forholde sig tavs. Sådant har det været lige siden DUC blev stiftet i 1962 med Shell ombord.

Kun A.P. Møller udtalte sig. A.P. Møller har status som operatør og har optrådt som den hårde forhandlingspartner, hvor specielt nu afdøde skibsbredder Mærsk Mc-Kinney Møller lagde arm med skiftende regeringer og specielt venstre side af folketingsalen.

Undervejs måtte DUC tilbagelevere broderparten af sin eneretskoncession. Men DUC holdt fast på den til dato langt mest lukrative del op til den tyske grænse helt ude i den yderste trekant længst fra Esbjerg, hvor bl.a. Tyra ligger.

Selvom Shell er tavs, markerede selskabet indenfor DUC's vægge, at der allerede ved den seneste koncessionstildeling var krydset en økonomisk grænse i den danske del af Nordsøen, hvor man ikke længere ville være med. Sammen med Mærsk fravalgte Shell sidste år fire tilladelser i den såkaldte syvende udbuds-runde, som selskaberne ansøgte om i efteråret 2014.

Fra Shells side var årsagen ifølge Jyllands-Postens oplysninger, at man ikke ville acceptere et krav fra Energi-styrelsen om, at Shells moderselskab skulle hæfte ubegrænset for oprydning og udslip, hvis uheldet skulle være ude.

Nu kommer den næste test, der i den kommende tid vil vise, om de danske politikere kan finde en økonomisk formel, der gør en investering for Shell på 11 mia. kr. i en renovering af Tyra-feltet interessant i en afvejning med de enorme spare- og frasalgskrav, som en af verdens største energikoncerner har pålagt sig selv.

Dansk lyddesign i en global offensiv

■ B&O-datterselskabet B&O Play og konkurrenten Libratone satser voldsomt på global ekspansion.

God lyd kombineret med skandinavisk design ser ud til at være en god salgsvare i store dele af verden.

I hvert fald er hele to danske virksomheder med netop det som speciale i gang med at erobre markedsandele i Nordamerika, Europa og Asien.

Hos B&O Play, der er et datterselskab af det navnkundige B&O, er ambitionen klar.

»Vi vil være det førende

brand inden for audio lifestyle,« siger global pr- og marketingmanager Anton Greiffenberg.

B&O Play laver højttalere og hovedtelefoner, der er målrettet brug af streamet musik fra f.eks. Spotify og andre lignende tjenester. Produkterne ligger i den dyre ende. Omsætningen lå sidste år lige under milliard og er tæt på at udgøre 40 pct. af hovedkoncernens samlede omsætning.

Hovedparten af omsætningen kommer fra eksport til andre europæiske lande samt USA, Kina og Japan.

»Men selv om vi er vokset hurtigt, opfatter vi stadig os selv som en slags start-up.

Det er en af vores styrker,« siger Anton Greiffenberg.

I hælene på B&O Play er Libratone, der blev stiftet i 2009, men omstruktureret med en ny kapitalstærk kinesisk ejer i 2013.

Libratone har hovedsæde i Københavns Nordhavn og satser ligesom B&O Play på danskdesignede højttalere og hovedtelefoner.

Som B&O rider Libratone på streamingbølgen, der har gjort det attraktivt at skrotte de gamle stereoanlæg til fordel for små højttalere med god lyd.

»Vi har firedoblet omsætningen fra 2015 til 2016 og femdoblet antallet af solgte enheder,« fortæller adm.

direktør fra Libratone Jan McNair.

15 pct. af Libratones højttalere og hovedtelefoner bliver solgt i Norden, mens 85 pct. ryger til andre europæiske lande samt Asien og Nordamerika.

Ifølge Jan McNair bygger virksomheden bl.a. på en stolt dansk tradition for at lave god lyd.

»Vi satser på et moderne dansk design, hvor vi er åbne for de ting, som man gerne vil have i andre lande.«

Både B&O Play og Libratone har i den forgangne uge præsenteret de nyeste produkter på verdens største messe for forbrugerelektronik, CES, i Las Vegas. /ritzau/

Sydinvest USA Ligevægt & Value er kåret til årets bedste investeringsfond i 2016. Med et afkast på 24,1 % i 2016 gav Sydinvest USA Ligevægt & Value baghjul til det generelle amerikanske marked, der ellers havde et fint år med en stigning på 16,3 %*.

Jyllands-Posten og Dansk Aktie Analyse fremhævede i december de bedste præstationer på investeringsområdet og kårede i den anledning Sydinvest USA Ligevægt & Value til årets bedste investeringsfond**. Der blev lagt vægt på, at afdelingen på ét år havde klaret sig 8 %-point bedre end benchmark, og at afdelingen også havde et flot afkast over en længere periode.

Investeringsteamet bag afdelingen står desuden bag Sydinvest Verden Ligevægt & Value. Den afdeling lå

også i avisens top-20 over årets bedste enkeltfonde. Siden teamet overtog styringen af Sydinvest USA Ligevægt & Value for 3 år siden, har afdelingen givet et afkast på 81,8 %, hvilket svarer til et gennemsnitligt årligt afkast på 22,1 %*.

Unik investeringsstrategi

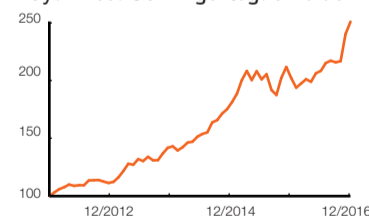
Sydinvest USA Ligevægt & Value har en unik investeringsstrategi, idet vi først screener markedet for de bedste valueaktier. Blandt disse udvælger vi – under hensyn til god spredning over forskellige brancher – de 100, som vi har de største forventninger til. Vi placerer ca. 1 % af formuen i hver aktie. Dermed får de små aktier større betydning i porteføljen.

Mere information

Der er høj risiko forbundet med investering i Sydinvest USA Ligevægt

Afkast i 2016: 24,1 %*

Værdiudvikling af 100 kr. i Sydinvest USA Ligevægt & Value*

& Value, og afkastet i afdelingen kan blive negativt. Derfor bør du tale med din rådgiver, inden du investerer. Vi anbefaler, at du læser mere om investeringen på opsparring.nu og sydinvest.dk, hvor du også finder prospekt og Central Investorinformation.

* Pr. 15.12.2016. Historiske afkast er ingen garanti for fremtidige afkast. ** Jyllands-Postens Erhvervssektion d. 7.12.2016.

Et rigere liv

Sydinvest